

Planul de cercetare 2016

Cabinetul de Stampe

Biblioteca Academiei Române

Adriana Natalia Bangăla
Cabinetul Stampe
bibliograf

nbangala@yahoo.com

Planul de cercetare 2016

Proiecte propuse

1. *Fondul fotografic Nicolae Ionescu - Plan de cercetare în perioada 2013-2016:*

Scurtă descriere și importanța acestui obiectiv

A fost inclusă în planul de cercetare încă din 2013, studierea fotografiilor lui Nicolae Ionescu și realizarea fișelor - catalog pornind de la cererea tot mai mare a publicului, de a avea acces la creația acestui artist fotograf, care a surprins aproape documentar viața cotidiană și parfumul epocii interbelice, și a cărei operă în ultimii 20 de ani a fost folosită ca ilustrație de carte sau în documentare de televiziune.

Obiectivul general

- a) documentare
- b) conservare

Obiectiv secundar

Etape ulterioare. 2017-2019:

- a) încheierea catalogării aleph a celor 2.818 de fotografii.2017-2018
- b) organizarea expoziției Bucureștiul lui Nicolae Ionescu .2019

Planul de cercetare 2016

Proiecte propuse

Rezultate anterioare. 2013-2016:

- a) catalogarea în Aleph a 360 de fotografii
- b) consultarea de lucrări de istorie generală, de tehnica fotografiei, dicționare, cataloage de expoziții

Se preconizează finalizarea catalogării în Aleph, a fondului de fotografii „Nicolae Ionescu” în 2018.

Resursele implicate:

- a. Echipa: Adriana Natalia Bangălă, Roxana Balaci, Alina Monica Popescu, Emanuel Bădescu
- b. Colecția de fotografie a Cabinetului de Stampe

Responsabil:

Adriana Natalia Bangălă

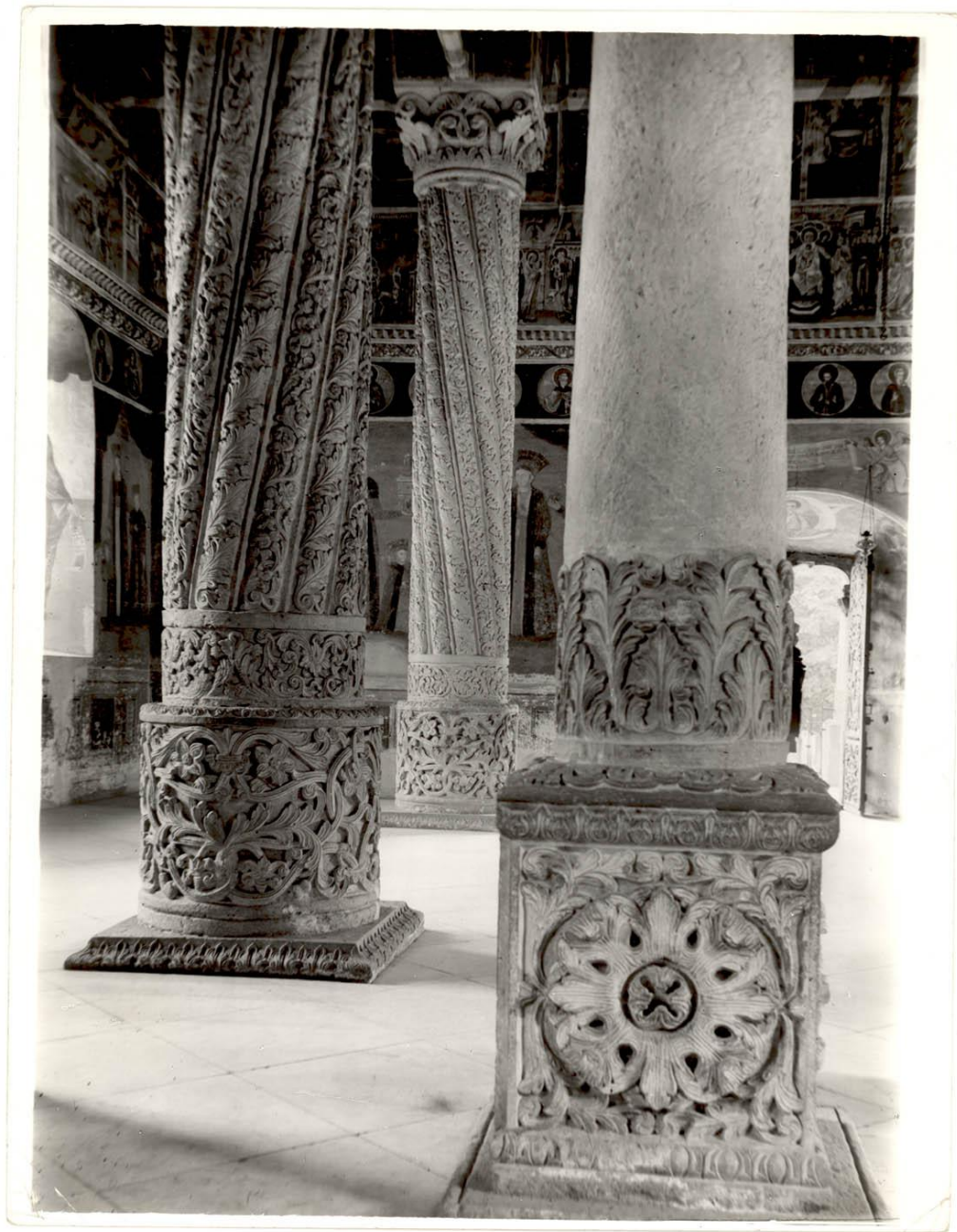

Plan de cercetare în perioada anilor 2013-2019

Titlu: *Fondul de fotografii Nicolae Ionescu al Cabinetului de Stampe al Bibliotecii Academiei Române*

Scurtă descriere și prezentarea importanței acestui obiectiv:

Studierea fotografiilor lui Nicolae Ionescu și realizarea fișelor de catalog a fost inclusă în planul de cercetare încă din 2013 pornind de la cererea tot mai mare a publicului de a avea acces la creația acestui artist fotograf, care a surprins autenticitatea vieții cotidiene, parfumul epocii interbelice și a cărei operă în ultimii 20 de ani a fost folosită ca ilustrație de carte sau în filme documentare de televiziune.

Date biografice ale artistului care arată importanța planului de cercetare:

Fotograful Nicolae Ionescu s-a născut la 3 noiembrie 1903, într-o familie modestă, în cartierul Gării Filaret din București. A urmat școala normală Ienăchiță Văcărescu, după care, în preajma Primului Război Mondial s-a angajat la tipografiile: *Cultura Națională* și *Minerva*, unde a deprins meseria de zețar, sub îndrumarea lui Dimitrie Demetrian. După 1918 își continuă studiile absolvind cursurile liceului Sf. Sava cu diplomă de bacalaureat, iar în paralel lucrează ca tipograf și se dedică pasiunii sale, fotografia. Măiestria sa de fotograf îl ajută să se angajeze în *Serviciul Fotografic al Armatei*. Având un venit stabil, va putea

să-și amenajeze un laborator fotografic dotat cu o modernă aparatură. Va străbate Bucureștiul și locuri din țară pe care le va immortaliza pe placa fotografică. Mai puțin se știe că în tinerețe a fost atras de cea de a 7 a artă, cinematografia, fapt ce-l va determina să plece în 1930 să lucreze câteva luni la Uzinele Lumière din Lyon și în studioul de film, Pathé-Nathan din Paris. Dezamăgit că nu a putut să-și arate talentul de cineast revine în țară și se angajează la Imprimeria Națională. În 1937, cu sprijinul lui Eugen Lovinescu, ocupă postul de director tehnic la ziarul *Adevărul* unde îl are coleg pe fotograful Iosif Berman. În paralel se dedică visului său, făcând sute de fotografii, cu gândul de a deschide un muzeu al fotografiei. Nicolae Ionescu a fotografiat instantanee, în viziunea sa, fiind singurele capabile să dovedească talentul unui fotograf, dar a excelat și în peisajele urbane realizate îndeosebi în București. A surprins cu aparatul fotografic oameni obișnuiți: vânzătorii ambulanți (de zarzavaturi, de găște, de covrigi, de unelte agricole) din zona Pieții Bibescu (ulterior Unirii), chivuțele din Piața Sf. Anton, comerțul ambulant de haine vechi pe strada Taica Lazăr, sau forfota mulțimii pe Calea Victoriei și nu în ultimul rând, personajele emblematice ale orașului, cum ar fi piticul Samson.

Nicolae Ionescu și-a dorit să fie un cronicar al vremurilor sale. El și-a grupat fotografiile pe teme cum ar fi: bulevarde și străzi, parcuri, piețe și târguri, clădiri publice, mijloace de transport, biserici și mănăstiri, procesiuni religioase, obiceiuri de sărbători. Fotografiile sale sunt însoțite, în cea mai mare parte de titluri și de semnătura sa în cerneală albastră, ceea ce ne indică autenticitatea fotografiilor lui Nicolae Ionescu din Cabinetul de Stampe al Bibliotecii Academiei.

După 1940, viața fotografului Nicolae Ionescu a fost plină de privațiuni. Este alungat de legionari de la ziarul *Adevărul*, iar în 1947 este nevoit să lichideze propria sa editură: *Enciclopedia fotografică*. Susținut de George Oprescu va ocupa postul de fotograf la Institutul de Istoria Artei din București între 1956-1962. Și cu toate acestea se vede nevoit să își completeze venitul prin

vânzarea fotografiilor sale, Bibliotecii Academiei. După moartea sa în 1974, soția va continua să vândă fotografiile artistului, în mare parte aceleași instituții, deja menționate. Se pare că o parte a operei sale s-ar afla la Muzeul de Istorie Națională din București, care deține un fond de clișee pe sticlă atribuite fotografului Nicolae Ionescu și care au fost folosite la expoziția din 2015 dedicată *Târgului de Mostre a Industriei Românești și Expoziției din 1921 de la Parcul Carol*.

Realizării și rezultate livrabile ale proiectului în perioada 2013-2016

Etapa de documentare și catalogare:

Biblioteca Academiei Române deține un *fond Nicolae Ionescu* care cuprinde 2.818 fotografii și 3.186 de clișee pe sticlă, dintre care s-au catalogat în sistem aleph un număr de 360 de piese. Lucrul la acest fond de fotografii a fost întrerupt de alte solicitări, cum ar fi: expoziția *Regele Carol I* din 2014, expoziția *Regele Ferdinand I Întregitorul* din 2015 și albumul *Regele Carol I, 150 de ani de la urcarea pe Tronul României* din 2016.

Alcătuirea unei fișe de catalog presupune studierea subiectului din fotografie, încadrarea lui în epoca istorică, pentru a se da un titlu fotografiei și pentru a se face o datare acesteia. În etapa aceasta ajută însemnările existente pe spatele fotografiei, dar ele trebuie verificate, adesea pot fi eronate, de aceea ele au numai un rol orientativ. Fișele-aleph la fotografie sunt însoțite, acolo unde este cazul, de note explicative în câmpul 300, constând în specificarea istoricului străzii sau al clădirii. Câmpurile 600 și 607 sunt folosite pentru a face mai ușoară căutarea după subiect. Câmpul 600 este completat cu nume de persoană iar câmpul 607 cu numele străzii sau a clădirii din fotografie.

Documentarea pentru întocmirea fișelor de catalog are la bază consultarea de lucrări generale, cum ar fi: *Istoria românilor între 1918-1940. Documente și materiale* de Ion Scurtu; lucrări monografice ale orașului București: *Istoria Bucureștiului* de

George Potra, *Calea Victoriei* de Gh. Cruțescu, *București, ghid istoric și artistic* de Grigore Ionescu, *Istorie bucureșteană* de N.Vătămanu dar și cataloage de expoziție ale instituțiilor de cultură.

Obiectivul general al proiectului

Catalogarea *fondului de fotografii Nicolae Ionescu* are atât un scop documentar cât și unul de conservare a acestuia, prin limitarea manevrării pieselor, la sala de lectură.

Rezultatele proiectului

I

Au fost catalogate în aleph un număr de 360 de fotografii.

În mare parte fișele-aleph, beneficiază de link de imagine, care ajută mult utilizatorul în cercetarea sa.

Se preconizează finalizarea catalogării aleph, a *fondului de fotografii Nicolae Ionescu* în 2018.

II

Organizarea expoziției *Bucureștiul lui Nicole Ionescu*.

În anul 2019 când se împlinesc 45 de ani de la moartea fotografului Nicolae Ionescu, ne-am propus ca la finalul proiectului, să realizăm o expoziție dedicată artei sale, însoțită de catalog, care să oglindescă Bucureștiul în perioada interbelică, în plin proces de modernizare. Prin prezentarea arterelor principale de circulație, a clădirilor emblematică, cu prefacerile lor, a lumii ce o populează, la diferite ore ale zilei, în diferite anotimpuri, cu ilustrarea tipologiilor umane ce animă viața străzii, cu obiceiurile legate de sărbătorile religioase, sau a modului de a se distra ale bucureșteanului interbelic, aceste imagini dau impresia unui oraș plin de viață, iar noi această dinamică vrem să-o redăm în expoziția dedicată operei fotografului Nicolae Ionescu.

Resurse implicate

Echipa implicată în acest proiect este formată din: Adriana Natalia Bangălă, Roxana Balaci, Alina Monica Popescu, Emanuel

Bădescu, și are la bază colecția de fotografii Nicolae Ionescu a Cabinetului de Stampe al Bibliotecii Academiei Române.